

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2P/115/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212209517
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2014:8212209517.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci navrhovateľky M. U., P. E., G.. XX.X.XXXX, E. K. A. XXXX/X, K., Š. U. A. zastúpenej JUDr. Janou Švantnerovou, advokátkou, Advokátska kancelária Bardejov, Hviezdoslavova 9, proti odporcovi O. U.Á., G.. X.XX.XXXX, K. F. A. XXXX/X, XXX XX K., Š. U. A., zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Partizánska 5, Bardejov o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. U., G.. X.X.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove takto

rozhodol:

Súd manželstvo O. U., G.. X.XX.XXXX Q. M. U., P. E., G.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu v K. vo zväzku č. 13, ročník XXXX, strana 135, poradové číslo 270 rozvádza.

Schvaľuje túto

dohodu rodičov:

Maloletá C. U., G.. X.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ju bude aj zastupovať a spravovať jej majetok.

Odporca sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej C. na čas po rozvode sumou 30.- eur mesačne splatnou k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

Styk odporcu s maloletou sa neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania, ktorý podala na tunajšom súde dňa 6.11.2012 domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol a na čas po rozvode aby upravil výkon rodičovských práv a povinností, v tom čase ešte k dvom maloletým deťom, narodeným v manželstve a to maloletému Y. U., G.. X.X.XXXX a maloletej C. U., G.. X.X.XXXX. Svoj návrh na rozvod manželstva odôvodňovala tým, že manželstvo uzatvárala s odporcom po asi jeden a pol ročnej známosti na základe citovej náklonnosti. Manželstvo už od začiatku nebolo harmonické, pretože bývali najprv u manželovej matky, potom sa

osamostatnili. Harmonicky spolu žiť nedokázali, ona sa starala o deti. Manžel jej vyčítal, že iba on zarába, ponižoval ju, nadával jej aj pred deťmi. Už v roku XXXX odišla zo spoločnej domácnosti aj s deťmi. Po naliehaní manžela a sľuboch, že sa zmení, vrátila sa do domácnosti späť. Narodila sa im najmladšia dcéra C.. V roku XXXX odišiel odporca pracovať do zahraničia, kde pracoval v turnusoch, každé dva mesiace dochádzal domov. Počas jeho pobytu doma sa hádky stupňujú, hádajú sa kvôli peniazom. Manžel nedokázal ovládať svoju výbušnú povahu. V priebehu konania navrhovateľka na svojom návrhu na rozvod manželstva trvala.

Navrhovala manželstvo rozviesť s tým, že účastníci už aj ukončili spolužitie, odsťahovala sa zo spoločnej domácnosti aj s deťmi.

Odporca najprv nesúhlasil s rozvodom manželstva, navrhoval konanie o rozvod manželstva prerušiť. Navrhovateľka s prerušením konania nesúhlasila. Prvé pojednávanie bolo odročené po vypočutí účastníkov konania a bol požiadany referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v K. o poskytnutie manželského poradenstva účastníkom a vyjadrenie sa k príčinám rozvratu manželstva účastníkov a k možnosti obnovenia spolužitia účastníkmi konania.

Podľa správy ÚPSVaR v K., referát poradensko-psychologických služieb obidvaja manželia súhlasia s rozvodom, nevidia možnosť ďalšieho spolužitia a aj podľa rozhovoru s maloletými deťmi tieto vnímajú situáciu v rodine negatívne.

Na pojednávaní dňa 19.6.2013 obidvaja účastníci prehlásili, že nedokážu spolu žiť ako partneri v jednom vzťahu, teda ako manželia. Obaja účastníci súhlasili s tým, aby v prípade rozvodu manželstva boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a nezhodli sa na úprave vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletým deťom.

Podľa § 23 ods. 1 - 3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Z vykonaného dokazovania výsluchom účastníkov, oboznámením sa so sobášnym listom účastníkov, s obsahom rodných listov detí účastníkov súd zistil, že účastníci manželstvo uzavreli dňa XX.XX.XXXX. U oboch išlo o prvé manželstvo. V manželstve sa im narodili tri deti, dcéra C., ktorá je už plnoletá. V priebehu konania o rozvod manželstva účastníkov dovŕšil plnoletosť aj syn Y., G.. X.X.XXXX, maloletou je ešte maloletá C., G.. X.X.XXXX. Účastníci uzatvárali manželstvo podľa ich tvrdenia, na základe citovej náklonnosti, avšak z ich výsluchu vyplýva, že nedokázali žiť v harmonickom vzťahu. Po uzavretí manželstva si založili spoločnú domácnosť u rodičov odporcu, navrhovateľka však nevychádzala dobre s matkou odporcu. Podľa nej bola voči nej matka odporcu veľmi kritická a odporca sa jej nezastal, dával za pravdu svojej mame. Na jej naliehanie sa odsťahovali, založili si samostatnú domácnosť. Vytýka odporcovi, že sa počas manželstva k nej nevhodne správal a že ku koncu spolužitia sa vystupňovala jeho agresivita voči nej. Vytýkala mu, že keď bol doma, málo sa venoval rodine a deťom, odchádzal za kamarátmi na pivo. Podľa odporcu on vnímal manželstvo účastníkov ako manželstvo, ktoré bolo podľa

neho úplne v poriadku do augusta 2012. Tvrdil, že práca a život v I. kde pracoval bol veľmi náročný na psychiku. Keď prišiel domov, mal potrebu sa vyventilovať, preto chodil s kamarátmi na pivo. Popieral, že by sa rodine nevenoval. Vytýkal navrhovateľke, že nevie hospodáriť s peniazmi. Spolužitie účastníkov sa zhoršilo najviac po ukončení práce odporcu v zahraničí, prestali spolu hospodáriť. Do decembra do roku 2012 mali spoločný účet. Od mesiaca decembra 2012 účastníci už nevedú spoločnú domácnosť. Zostali bývať síce naďalej v jednom byte, ale navrhovateľka s tromi deťmi užívala jednu izbu a odporca užíval dve izby, kuchyňu užívali spoločne, aj sociálne zariadenie. Každý z manželov si už varil sám. Odporca tvrdí, že poslednom čase, kým ešte bývala navrhovateľka s deťmi v byte sa doma ani cez deň nezdržoval, odchádzal ráno z domu a prichádzal večer domov, keď už videl, že je zhasnuté. K výhradám navrhovateľky, že neprispieva na výživu maloletých detí uvádzal, že od 31.1.2013 je evidovaný ako nezamestnaný a popri dávke v hmotnej núdzi že nemá iný príjem. Popieral, aby si privyrábal na brigádach. Tvrdil, že ak niekomu vypomáha, tak že to robí zadarmo.

Uznesením tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 3P/20/2013 zo dňa 24.4.2013 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým maloleté deti Y. U. Q. C. U. boli zverené dočasne do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Styk otca s maloletými deťmi upravovaný nebol. Časové trvanie predbežného opatrenia bolo vymedzené do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Odporca potvrdil, že neprispieval v poslednej dobe na náklady bývania, kým ešte bývali účastníci v jednom byte, že neprispieval na náklady bývania, ani na domácnosť a odôvodňoval to tým, že tvrdil, že nemá z čoho prispievať, že 22 rokov riadne prispieval na domácnosť, ale že teraz nemá z čoho, pretože od mesiaca decembra 2012 do mesiaca apríla 2013 bol bez akéhokoľvek príjmu. V priebehu konania o rozvod manželstva nezhody medzi účastníkmi sa stupňovali. Navrhovateľka sa aj s deťmi odsťahovala do prenajatého bytu. Účastníci spolužitie neobnovili, nie je predpoklad, aby spolužitie obnovili.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je hlboko rozvrátené a trvale narušené. Nie je predpoklad, že by účastníci konania obnovili spolužitie. Obnovenie spolužitia účastníkov nie je ani v záujme maloletej C., pretože spolužitie účastníkov malo na ňu zlý vplyv. Bola svedkom hádok, nedorozumení rodičov. Súd preto návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, v ktorom sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4, 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťm dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťm dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

V priebehu konania o rozvod manželstva syn účastníkov Y., ktorý v čase podania návrhu bol ešte maloletý, dovŕšil V. X.X.XXXX plnoletosť a tak s konaním o rozvod manželstva bolo už len spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C., G.. X.X.XXXX.

Pred rozhodnutím vo veci rozvodu manželstva rodičia uzavreli dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. na čas po rozvode, podľa obsahu ktorej maloletá C. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 30.- eur mesačne k rukám matky maloletej.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ ide o úpravu výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti, dohoda rodičov o zverení maloletej C. do osobnej starostlivosti matky je v súlade so záujmom maloletej C., ktorá je vo faktickej osobnej starostlivosti matky. Matke už bola zverená dočasne predbežným opatrením do osobnej starostlivosti. Matka sa o maloletú riadne stará, nebol dôvod, aby súd neschválil dohodu rodičov o úprave výkonu osobnej starostlivosti o maloletú, na základe ktorej maloletá sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky.

Pokiaľ ide o výšku výživného, súd vychádzal z okolností v čase rozhodovania o schválení rodičmi uzavretej dohody v čase schvaľovania dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. V čase rozhodovania obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k trom deťom, plnoletým deťom C., ktorá je študentkou vysokej školy a o vyživovacej povinnosti otca voči nej bolo rozhodnuté v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/188/2013, v ktorom bolo uzavretý účastníkmi konania zmier, v ktorom sa zaviazal odporca prispievať na výživu dcéry C. výživným vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Syn účastníkov Y. nie je schopný sám sa živiť, je študentom strednej školy. Maloletá C. je žiačkou základnej školy v 4. ročníku. Matka maloletých detí je zamestnaná v zariadení O. A. „E. Z. K. s príjmom cca 310,-- eur v priemere mesačne netto. Otec maloletých detí, teda odporca je v súčasnej dobe opätovne práceneschopný a to od 7.1.2014, kedy sa podrobil operácii a absolvoval kúpeľnú pooperačnú liečbu. Podľa vyjadrenia rodičov k uzavretiu dohody o výške výživného v sume

30.- eur mesačne pre maloletú C. zo strany otca ich vedie okolnosť aktuálneho príjmu otca maloletej, ktorý je v súčasnej dobe práceneschopný. Jeho príjem pozostáva iba z dávky v hmotnej núdzi vo výške 62.- eur mesačne. Náklady matky sú na bývanie v prenajatom byte vo výške 250,-- eur mesačne a zo svojho príjmu uhrádza všetky nevyhnutné potreby detí a náklady spoločnej domácnosti s deťmi. Otec na výživu detí začal prispievať iba podľa rozhodnutia o predbežnom opatrení, v rozsahu podľa rozhodnutia o predbežnom opatrení.

Tak účastníci, ako aj kolízny opatrovník navrhoval dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k M. C. schváliť.

Vychádzajúc z aktuálnych pomerov a s prihliadnutím na to, že otec maloletej v súčasnej dobe je práceneschopný, obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k trom deťom, súd dohodu rodičov, ktorú uzavreli, schválil.

Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou C., rodičia žiadali styk neupravovať a ponechať úpravu styku na mimosúdnu dohodu rodičov a preto rozsudok obsahuje výrok o tom, že styk otca s maloletou sa neupravuje, teda zostáva na mimosúdnej dohode rodičov úprava styku otca s maloletou C..

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 O.s.p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).